

Portal Województwa Lubuskiego

Samorządowcy i rząd dyskutowali o Krajowym Planie Odbudowy i pomocy uchodźcom

Kategoria - Krajowy Plan Odbudowy

Data publikacji -12 lipca 2022 godz. 15:49

We wtorek, 12 lipca, odbyły się obrady Zespołu ds. Międzynarodowych, Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego. Prowadziła je marszałek Elżbieta Anna Polak.

Wideokonferencja dotyczyła spraw związanych z Krajowym Planem Odbudowy i pomocą uchodźcom. Poza lubuską marszałek wzięli w niej udział **dyrektorzy departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego: Sylwia Pędzińska** z Departamentu Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym oraz **Jarosław Flakowski** z Departamentu Rozwoju i Innowacji.

Marszałek Elżbieta Anna Polak, współprzewodnicząca Zespołu ds. Międzynarodowych, Unii Europejskiej i Polityki Regionalnej ze strony samorządowej (z ramienia Związku Województw RP) przybliżyła tematykę spotkania samorządowców i przedstawicieli rządu. Jedną z kwestii był stan wdrażania Krajowego Planu Odbudowy. – Będziemy starali się wspólnie ze stroną rządową pracować zgodnie z harmonogramem, tak by bez zbędnej zwłoki przyjmować wszystkie dokumenty. Ale musimy mieć też szansę zapoznać się ze wszystkimi uwagami, z ostateczną wersją wytycznych. Konsultacje zakończyły się wczoraj, 11 lipca. Niektórych dokumentów nie znamy. Nie znamy też ostatecznej wersji Krajowego Planu Odbudowy, ale myślę, że wszystko wyjaśni nam pani minister – powiedziała marszałek.

Elżbieta Anna Polak zwróciła również uwagę na potrzebę wsparcia cudzoziemców spoza terenu Ukrainy: osób pochodzących z Syrii, Iraku, Iranu, Afganistanu czy krajów afrykańskich. – Ten temat został trochę „przykryty”, odsunięty z uwagi na wojnę Rosji z Ukrainą i olbrzymią falę uchodźców z Ukrainy – uważa marszałek województwa lubuskiego. – Potrzeba natomiast rozwiązania wielu kwestii dotyczących chociażby funkcjonowania ośrodków migracyjnych. W regionie lubuskim mamy takie dwa: w Krośnie Odrzańskim i w Wędrzynie. [Wczoraj odbyliśmy spotkanie z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami](#). Jest zgłaszanych do nas bardzo dużo uwag, dotyczących przede wszystkim warunków bytowych, izolacji, braku pomocy psychologicznej – wyjaśniła marszałek. – Migranci są też pozbawieni pomocy medycznej i znajdują się w ośrodkach detencyjnych, które są więzieniami. To niedopuszczalne, wbrew prawu międzynarodowemu, więc jest o czym rozmawiać – mówiła Elżbieta Anna Polak.

Pierwszy wniosek o płatność z KPO – już jesienią?

Stan wdrażania Krajowego Planu Odbudowy przedstawiła współprzewodnicząca Zespołu ze strony rządowej **Małgorzata Jarosińska-Jedynak, podsekretarz stanu w Ministerstwie Funduszy i Polityki Regionalnej**. – W tej chwili na poziomie pomiędzy ministerstwem a Komisją Europejską trwają uzgodnienia operacyjne. Po pierwsze, musimy podpisać dwie umowy. Pierwsza to umowa na część dotacyjną, druga – na część pożyczkową. To jest przed nami. W tej chwili jesteśmy również w trakcie uzgodnień operacyjnych, czyli tych warunków technicznych, które Polska musi spełnić w celu udowodnienia i udokumentowania realizacji poszczególnych kamieni milowych. Nie jest to proces łatwy, jesteśmy w początkowej fazie dyskusji – wyjaśniła Małgorzata Jarosińska-Jedynak.

– Zakończenie tych uzgodnień pozwoli nam na złożenie pierwszego wniosku o płatność w ramach tych kamieni milowych, które zostały zrealizowane i osiągnięte. Planujemy go złożyć w trzecim kwartale roku, czyli we wrześniu lub październiku. Pierwsza spodziewana płatność z Komisji Europejskiej to 2 mld 850 mln euro w

części dotacyjnej i 1 mld 350 mln euro w części pożyczkowej – dodała podsekretarz stanu w ministerstwie.

Pytania do przedstawicieli rządu w sprawie Krajowego Planu Odbudowy zadawał **Marek Wójcik, sekretarz strony samorządowej Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu** i **Leszek Świętański, dyrektor biura Związku Gmin Wiejskich RP**. Samorządowcy oczekiwali m.in. odpowiedzi, jak będą dystrybuowane środki pożyczkowe z KPO – czy jako dotacja bezzwrotna, czy trzeba będzie mieć wkład własny.

– Wszystko jest w ramach uzgodnień z Komisją Europejską, które w tej chwili trwają. Zakładamy, że Komisja podeszła do tych kwestii elastycznie, biorąc pod uwagę wydłużony okres uzgadniania KPO – odpowiedziała Małgorzata Jarosińska-Jedynak. Poza tym zaproponowała, aby zorganizować spotkanie dotyczące wyłącznie Krajowego Planu Odbudowy, aby dokładnie wyjaśnić wszystkie wątpliwości.

Możliwości wsparcia cudzoziemców spoza Ukrainy

Głos w dyskusji na temat pomocy migrantom zabrał m.in. Marek Wójcik: – Wydaje mi się, że kluczowe są dla nas dwa elementy. Pierwszy to kwestia polityki migracyjnej. Prawdopodobnie jest potrzebna jej weryfikacja po tym, co zdarzyło się w związku z napaścią Rosji na Ukrainę. Po drugie – potrzeba działań operacyjnych, bieżących, szybkich. Byłoby dobrze, gdybyśmy mogli usłyszeć od strony rządowej, w jaki sposób chcecie państwo podeszcz do kwestii chociażby uchodźców z Afganistanu czy Białorusi. Na razie mamy ogromne różnice między uchodźcami z Ukrainy, którzy są obywatelami ukraińskimi a na przykład uchodźcami z Ukrainy, którzy są obywatelami Białorusi. Wydaje mi się, że nie powinniśmy zostawiać takiej różnicy w możliwościach korzystania ze wsparcia, a tak to dzisiaj niestety wygląda – powiedział Marek Wójcik. Zaapelował również o to, by poruszać temat na kolejnych spotkaniach reprezentantów samorządu i rządu.

Marszałek Elżbieta Anna Polak zasugerowała, żeby o sytuacji migrantów powiedzieć na środowym posiedzeniu Zespołu ds. uchodźców z Ukrainy Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu. – Możemy rozszerzyć zakres prac naszego zespołu o te tematy związane z koniecznością zabezpieczenia pobytu w Polsce również migrantom, którzy przyjeżdżają do nas z Syrii, Iraku, Jemenu czy Afganistanu – mówiła marszałek.

Katarzyna Kruk z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji przekonywała, że rząd podejmuje kroki na rzecz migrantów. – Monitorujemy to na bieżąco, posiadamy stosowne statystyki, widzimy przepływ tych obywateli przez naszą granicę. Jednakże musimy mieć świadomość, że obywatele państw trzecich, którzy przebywali na terenie Ukrainy i po 24 lutego stamtąd się ewakuowali, jako państwo docelowe wybierali państwo swego pochodzenia – powiedziała przedstawicielka resortu. Dodała, że inaczej wygląda sytuacja w przypadku obywateli Afganistanu. – Dostają się do naszego kraju, wykorzystując nielegalne ścieżki przedostania się do Unii Europejskiej. Unia Europejska wstrzymała powroty do Afganistanu, mając na uwadze trudną sytuację polityczną w tym kraju. Każdy obywatel Afganistanu, który do nas dotrze, ma zapewnioną pomoc. Obecnie

226 obywateli Afganistanu przekroczyło granicę z Białorusią od stycznia do 10 lipca 2022 roku. Przebywają w ośrodkach dla cudzoziemców, mają zapewnioną opiekę prawną i socjalną – wyjaśniła Katarzyna Kruk.

Elżbieta Anna Polak wskazywała, że pomocy domagali się również migranci z ośrodka z Lesznawoli. Oczekiwali przede wszystkim zapewnienia dostępu do psychologów, opieki medycznej i natychmiastowego zwolnienia z detencji tych, których stan zdrowia nie pozwala na przebywanie w ośrodku. – Twierdzą, że są łamane ich prawa. Mamy też sygnały, że zwyczajnie bardzo często są głodni. Dlatego też w imieniu samorządowców poprosiliśmy o informację od strony rządowej, w jaki sposób są realizowane ich postulaty, bo nawet dzieci podejmują się strajków głodowych w tych ośrodkach – dodała marszałek województwa lubuskiego.

Czy migranci mogą liczyć na wsparcie ze środków unijnych? **Anna Sulińska-Wójcik z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej** wyjaśniła, że w tej perspektywie finansowej bardzo istotne będą kwestie związane z włączeniem społecznym. W programach regionalnych nie zostały przewidziane działania związane bezpośrednio z polityką migracyjną. Nie zamyka to jednak zupełnie drogi do pomocy. – Migranci mogą uczestniczyć w projektach na zasadach obowiązujących innych uczestników. W programach regionalnych realizowany będzie cel szczegółowy dotyczący wspierania integracji społeczno-gospodarczych obywateli państw trzecich, w tym migrantów. Na ten moment alokacja przewidziana na ten cel w projektach przekazanych w marcu do Komisji Europejskiej wynosiła 85 mln euro. Ta kwota może się zwiększyć, ze względu na to, że zwiększyła się nam alokacja Europejskiego Funduszu Społecznego dla regionów – tłumaczyła Anna Sulińska-Wójcik. Planowane projekty to np. szkolenia zawodowe i kursy językowe dla obywateli państw trzecich i ich rodzin. Działania na rzecz migrantów będzie można podejmować także w ramach programu INTERREG.

Małgorzata Jarosińska-Jedynak wymieniła programy i kwoty, które mogą być przeznaczone na pomoc uchodźcom. Niektóre z działań są rozszerzane. – Mamy deklarację z poszczególnych urzędów marszałkowskich, że ok. 70 mln euro środków z Europejskiego Funduszu Społecznego może być przeznaczonych na działania związane z uchodźcami. Wiemy też, że w dodatkowej puli instrumentu REACT-EU niektórzy marszałkowie przewidują wsparcie działań związanych ze pomocą uchodźcom. Natomiast w ramach programów krajowych dysponujemy kwotą ok. 120-130 mln euro. Z tej puli środków część również zostanie przeznaczona na wsparcie uchodźców – z tym, że zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej możemy je przeznaczać także na określone cele i zadania, jak chociażby podnoszenie kompetencji, naukę języka angielskiego – mówiła przedstawicielka Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej.

Województwo lubuskie w nowej perspektywie środków unijnych zamierza przekazać 4 mln euro na wsparcie migrantów. Elżbieta Anna Polak zapowiedziała, że temat pomocy uchodźcom można kontynuować na wrześniowym Konwencie Marszałków. Strona samorządowa poprosiła o przesłanie dokładnego, po zmianach, programu KPO. Uzgodniono, że w sprawie Krajowego Planu Odbudowy odbędzie się odrębne, stacjonarne, spotkanie zespołu w Warszawie. Przedstawiony zostanie tam stan negocjacji oraz zabezpieczenie wniosków i postulatów strony samorządowej.

